

Nr 108.

Av herr **Olsson** i Tyllered, *om skrivelse till Kungl. Maj:t*
angående rätt för kommun att anslå ersättning åt
vald ledamot av taxeringsnämnd.

Genom ett av regeringsrätten den 3 oktober 1911 fällt utslag har fastslagits, att kommun icke äger rätt att bevilja ersättning åt de av kommunen valda ledamöterna i taxeringsnämnd. Detta regeringsrättens beslut är av synnerligen betydelsefull innebörd. Det är ju en i vårt land hävdvunnen uppfattning, att de kommunala förtroendeuppdragen skola vara oavlönade och alltså helt och hållet betraktas såsom verkliga förtroendeuppdrag. Man har emellertid i vissa fall sett sig nödsakad att något avvika från denna princip med hänsyn till de ändrade tidsförhållandena och de alltjämt växande kraven på de personer, som väljas till dylika uppdrag.

Vad jag här särskilt vill fästa mig vid är den ställning, som ledamöterna i taxeringsnämnden intaga. Den direkta beskattningen spelar ju i våra dagar med dess storartade utveckling på det ekonomiska området en allt mera framträdande roll, och särskilt efter inkomst- och förmögenhetsskattens införande har denna beskattningsgren tillvuxit i vikt och betydenhet, vilket bäst illustreras av den avsevärda ökning, som motsvarande post i budgeten år efter år företer.

Samtidigt ha emellertid de former, i vilka beskattningsproceduren rör sig, blivit allt mer och mer invecklade, vilket medför, att allt större krav ställas på dem, som ha taxeringsarbetet sig ålagt. Förtroendeuppdraget att såsom vald ledamot deltaga i taxeringsnämndens arbete har därför blivit högst betungande. Därjämte är att märka, att uppdraget alltid är förenat med rätt avsevärda kost-

nader, såsom utgifter för resor, för vivre under sammanträdesdagarna m. m., vilka kostnader i våra dyra tider icke äro jämförliga med vad som förr behövde ifrågakomma i detta fall, och dessutom uppstår för dessa personer en tidsspillan, som för dem kan vara kännbar nog. Särskilt gäller detta i fråga om landsbygden.

Det vore därför med hänsyn härtill icke mer än rätt och billigt, att ledamöterna i taxeringsnämnden finge åtnjuta en viss gottgörelse, som vore skälig i anseende till de kostnader och den tidsspillan, som detta förtroendeuppdrag åsamkar dem. Uppdraget skulle fortfarande bibehålla karaktären av ett förtroendeuppdrag, ty den gottgörelse, som sålunda skulle utgå till taxeringsnämndens ledamöter, skulle icke på något sätt kunna anses utgöra någon ersättning för det maktpåliggande och ansvarsfulla arbete, som de i sådan egenskap hade att förrätta.

Därigenom att kommunen medgives rätt att bevilja dylik gottgörelse åt de valda ledamöterna i taxeringsnämnden, skulle man även kunna vinna, att personer, som genom deltagande i taxeringsarbetet satt sig in i dithörande förhållanden, skulle i flera fall, än vad nu är händelsen, med sin erfarenhet och sin insikt kunna fortfarande verka på detta område, till båtnad för såväl det allmänna som de enskilda.

Det är ju givetvis av stor vikt, att kontinuitet är rådande i taxeringsnämndernas sammansättning, så att icke den ene efter den andre på grund av att uppdraget bereder honom personlig tunga, undanbeder sig detsamma efter att blott ett år ha fungerat såsom ledamot av taxeringsnämnden. Detta resonemang vinner än mer i styrka, om det ställes i belysning av vad herr statsrådet och chefen för finansdepartementet framhåller i sitt yttrande till statsrådsprotokollet angående inkomstberäkningen för år 1914, då han nämligen där bland annat säger: »Naturligt är ock, att taxeringsmyndigheternas ökade erfarenhet vid tillämpningen av den nya skattelagstiftningen skall verka i samma riktning» — nämligen förhöjning i skattebeloppen.

Jag vill i detta sammanhang erinra om, hurusom vid fjolårets riksdag av Kungl. Maj:t framlades en proposition, vari föreslogs förhöjd ersättning åt de icke valda ombuden i taxeringsnämnderna, vilket förslag även blev av Riksdagen antaget på ungefär enahanda grunder som de, jag nu tillåtit mig angiva. På en hel del håll ha även kommunerna börjat praktisera det sättet, att de bevilja de

valda ledamöterna i taxeringsnämnden en viss gottgörelse för att dels söka bibehålla flera av dem vid uppdraget i fråga, dels ock bereda möjlighet för personer, som äro lämpliga för uppdraget, att utan allt för stor uppoffring åtaga sig detsamma.

Då denna av kommunerna på många håll numera inslagna väg genom regeringsrättens här ovan omförmälda utslag icke längre forde kunna utan en viss risk fortfarande anlitas, synes en ändring i detta avseende vara av nöden, och det är i sådant syfte, som jag nu tillåter mig väcka denna motion.

Kommunerna borde väl kunna tillerkännas så pass mycken bestämmanderätt i ekonomiska frågor av sådan art som denna, att det bleve dem möjligt att bevilja de valda ledamöterna i taxeringsnämnden viss gottgörelse, som kunde anses skälig.

På grund av de stora fördelar, som en dylik anordning alltså medför, och på de skäl i övrigt, som jag nu anfört, ber jag att få hemställa,

att Riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta utarbeta och för Riksdagen framlägga förslag till sådana lagbestämmelser, att kommun tillerkännes rätt att åt vald ledamot i taxeringsnämnd bevilja viss skälig ersättning.

Stockholm den 25 januari 1913.

Anders Olsson,
Tyllered.
